Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016 Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2658

Vragen van het lid **Van Gerven** (SP) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het bericht «Vogelmarkten moeten stoppen»* (ingezonden 19 april 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **van Dam** (Economische Zaken) (ontvangen 26 mei 2016)

Vraag 1
Kent u het bericht «Vogelmarkten moeten stoppen» en de bijbehorende petitie?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Onderschrijft u dat het bijeenbrengen van grote hoeveelheden vogels op markten een groot risico vormt voor de verspreiding van dierziekten en zoönosen?

Antwoord 2
Aan het bijeenbrengen van grote aantallen dieren, vogels vormen daarop geen uitzondering, is altijd een zeker risico op verspreiding van dierziektes verbonden. De organisator dient er voor te zorgen dat er een veterinaire gezondheidscontrole plaatsvindt voordat de dieren worden toegelaten. Hij mag geen dieren toelaten die ziek zijn of verdacht zijn van een besmettelijke ziekte. Bovendien zijn organisatoren van evenementen ook gehouden aan de Hygiënerichtlijn voor Evenementen van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid van het RIVM.

Vraag 3
Wat is de rationale achter het feit dat andere dierenmarkten, bijvoorbeeld voor varkens, verboden zijn maar markten voor vogels niet? Welke markten zijn wel en welke zijn niet toegestaan? Kunt u uw visie op markten met dieren uiteenzetten?

[1] http://vroegevogels.vara.nl/Nieuws-detail.1006.0.html?&tx_ttnews%5btt_news%5d=375202&cHash=5f24075abeade9b9dcb593661c441d1e
http://vroegevogels.vara.nl/Nieuws-detail.1006.0.html?&tx_ttnews[tt_news]=375273&cHash=5f24075abeade9b9dcb593661c441d1e

ah-tk-20152016-2658
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2016

Antwoord 3
Dierenmarkten voor evenhoevigen, zoals koeien, varkens en schapen, zijn verboden. Markten voor pluimvee, loopvogels of postduiven zijn eveneens verboden. De achtergrond van deze verboden ligt bij de grote risico's ten aanzien van zeer besmettelijke dierziekten zoals varkenspest, vogelgriep en mond- en klauwzeer. Paardenmarkten in hun huidige vorm zijn op dit moment toegestaan. Hierover verwijs ik u graag naar Aanhangsel handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 2404. Markten met gezelschapsdieren zijn sinds 1 juli 2014 geregeld in het Besluit houders van dieren. Gekozen is om handel op tentoonstellingen, beurzen en markten te reguleren. In het besluit zijn bepalingen opgenomen over aanmelden, vakbekwaamheid, huisvesting, verzorging en de gezondheid van de dieren.

Vraag 4
Kunt u reageren op de uitspraak van vogelexpert Jan Hooijmeijer dat op elke vogelmarkt vogels aanwezig zijn met papegaaiziekte, een voor de mens besmettelijke ziekte?

Antwoord 4
De organisator van vogelmarkten moet op grond van het Besluit houders van dieren de vogelmarkt (of tentoonstelling of beurs) aanmelden bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). De NVWA verricht alleen veterinaire inspecties bij vogelmarkten als er een dierziekte gemeld wordt. In 2015 zijn 210 vogel- en sierpluimveetentoonstellingen aangemeld. De NVWA traceert op verzoek van de GGD bij humane ziektegevallen van de meldingsplichtige zoönose psittacose (papegaaienziekte) de herkomst van de vogels. Vanaf 1 januari 2015 zijn 60 bevestigde diagnoses over heel Nederland gemeld bij de NVWA. Niet in alle gevallen kon de bron van de ziekte vastgesteld worden. Eén humaan ziektegeval is terug te voeren op een grote vogeltentoonstelling vorig jaar. Deze vogel is met de andere vogels van dezelfde fokker van de show verwijderd. De vogels die mogelijk contact gehad konden hebben, zijn met antibiotica behandeld. De GGD is geïnformeerd en het personeel is geïnformeerd over de risico's. Er zijn voor zover bekend verder geen zieke personen geweest.

Vraag 5
Kunt u reageren op het feit dat vogelexpert Jan Hooijmeijer verschillende duidelijk zieke vogels heeft aangetroffen op de betreffende vogelmarkt?

Antwoord 5
Op dit soort omvangrijke evenementen is het niet uit te sluiten dat er toch dieren ziek blijken te zijn of ziek worden. Zie verder mijn antwoord op vraag 2 en 4.

Vraag 6
Hoeveel controle (fte/uren) op illegale handel in (tropische) vogels is er op dergelijke markten?

Antwoord 6
Bij de NVWA werken op dit moment ruim 20 inspecteurs bij het landelijk team Natuur, dat belast is met controle en handhaving op het gebied van de natuurwetgeving. Dit team voert ook inspecties uit op vogelmarkten. Voor de controle op vogelmarkten is geen specifiek budget geoormerkt. De NVWA controleert met enige regelmaat beurzen, vogelmarkten en tentoonstellingen op de legaliteit van de aanwezige vogels. Zo hebben de NVWA en de politie op zaterdag 20 februari jl. nog 4 vogels in beslag genomen op de vogelmarkt in Zwolle.
De eigenaren konden niet aantonen dat ze de vogels legaal hadden verkregen. De NVWA heeft proces-verbaal opgemaakt tegen twee verdachten. Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 2082.

Vraag 7
Wat vindt u ervan dat beschermde vogels als de kleine geelkuifkaketoe en de Japanse nachtegaal zijn aangetroffen?

Antwoord 7
De kleine geelkuifkaketoe en de Japanse nachtegaal zijn opgenomen op respectievelijk bijlage A en bijlage B van de CITES-verordening. Ter uitvoering van de CITES-verordening[2] zijn in de Flora- en faunawet regels opgenomen over het verhandelen en het binnenbrengen, in- en uitvoeren uit landen van de Europese Unie van deze vogels. Overigens is de invoer van vogels uit verschillende landen niet mogelijk vanwege het risico op insleep van vogelgriep. Op grond van artikel 13, eerste lid van de Flora- en faunawet is bovendien het onder zich hebben van deze vogels verboden. Er gelden vrijstellingen van dit verbod als vogels aantoonbaar zijn gefokt, voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring of aantoonbaar legaal in Nederland zijn gebracht. Indien aan deze regelgeving is voldaan, is er vanuit het oogpunt van natuurbescherming geen bezwaar tegen de verkoop van deze vogels.

Vraag 8
Welke inschattingen van experts zijn er over de mate van illegale dierenhandel die op dergelijke vogelmarkten plaatsvindt?

Antwoord 8
Een schatting van de mate van illegale dierenhandel door experts is niet beschikbaar. Een dergelijk schatting is moeilijk te maken omdat illegale handel zich immers aan het zicht van de overheid probeert te onttrekken.

Vraag 9
Welke regelgeving en vergunningverlening is er voor offline danwel online verkopers van vogels?

Antwoord 9
De wet kent geen verschil tussen offline en online verkopers van vogels. Voor houders, die bedrijfsmatige handelingen met vogels verrichten, is hoofdstuk 3.2 van het Besluit houders van dieren van toepassing. Onder bedrijfsmatige handelingen vallen verkopen, ten verkoop in voorraad houden, afleveren, houden ten behoeve van opvang of fokken ten behoeve van verkoop of aflevering van nakomelingen.
Er is geen vergunning noodzakelijk; wel moet de organisator van een markt, beurs of tentoonstelling het evenement aanmelden bij de Minister van Economische Zaken. Voor het verhandelen van beschermde vogels zijn in een aantal gevallen CITES-documenten vereist. Zie verder mijn antwoord op vraag 7.

Vraag 10
Klopt het dat in Nederland de grootste vogelmarkten van Europa zijn?

Antwoord 10
Ja, de Nederlandse vogelmarkten behoren tot de grootste van Europa.

Vraag 11
Hoeveel zicht is er op de transacties op dergelijke markten en de mate van zwarte of grijze handel?

Antwoord 11
Er is geen zicht op het aantal transacties. Zie ook mijn antwoord op vraag 8.

Vraag 12
Vindt u het aanvaardbaar dat vogels vervoerd worden in lopertjes (platte bakken)?

Antwoord 12
Ten algemene is in de Wet dieren bepaald hoe met dieren omgegaan dient te worden. In besluiten en regelingen gebaseerd op die wet wordt dit verder ingevuld. Concreet voor het vervoeren van vogels bestaat geen regelgeving.

---

[2] Verordening (EG) Nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PbEG 1997, L 61)

Of de wijze van transport aanvaardbaar is, dient aan de algemene bepalingen van de wet getoetst te worden.

Vraag 13
Vindt u het met het oog op dierenwelzijn aanvaardbaar dat de vogels in kleine hokjes in een hectische omgeving worden gehouden?

Antwoord 13
In de toelichting van het Besluit houders van dieren wordt het rapport Ongeriefanalyse (juli 2010 Wageningen UR, Universiteit Utrecht) aangehaald, waarin het aanwezig zijn op evenementen voor dieren als bron van stress wordt genoemd. Ook het transport van en naar evenementen is stressvol voor veel dieren. Naar aanleiding daarvan zijn aan het organiseren en houden van tentoonstellingen, beurzen en markten voorwaarden verbonden en is handel niet zonder meer toegestaan. Eén van deze voorwaarden is het bieden van geschikte huisvesting. Als aan de voorwaarden is voldaan, wordt handel en verkoop aldaar toelaatbaar geacht.

Vraag 14
Bent u bereid een verbod op dergelijke vogelmarkten af te kondigen met het oog op zoönose, illegale handel en dierenwelzijn? Zo nee, welke maatregelen bent u wel bereid te nemen met het oog op dierenwelzijn, illegale handel en zoönose?

Antwoord 14
Zie mijn antwoord op de vragen 3, 4, 12 en 13. Ik overweeg geen verbod op dergelijke evenementen vanwege genoemde argumenten. Wel zal ik de NVWA vragen om bij dergelijke evenementen nadrukkelijk aandacht te besteden aan zowel eventuele illegale handel als welzijnsaspecten. Ten behoeve van een risicogebaseerde benadering kunnen hiertoe signalen uit het veld worden betrokken.

Vraag 15
Wilt u deze vragen vóór het Algemeen overleg Dierziekten (exacte datum nog niet bekend) beantwoorden?

Antwoord 15
Ja.